

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

EU-sakkunnig

Pamela Baarman

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 8

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Norrhägnan i Föglö kommun

ÅLR 2016/6789

52 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område av fastigheten Norrhägnan RNR 1:26 i Föglö kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller rätt att förvärva och besitta ett outbrutet område av fastigheten Norrhägnan RNR 1:26 i Föglö kommun (62-413-1-26). Enligt uppgift ur fastighetsregistret är fastigheten Norrhägnans totalareal 35,45 ha. Ansökan gäller ett outbrutet område om ca 4,2 ha. Det outbrutna området gränsar till vatten, och andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår i överlåtelsen. Markområdet är enligt ansökan bebyggt med en byggnad i rivningsbart skick.

Sökanden är inte bosatt i landskapet idag men är född och uppvuxen i landskapet, och har således innehaft hembygdsrätt. Sökanden besitter inte fast egendom i landskapet sedan tidigare. Ur ansökan framgår att fastigheten Norrhägnan i generationer har tillhört sökandens släkt och ägs idag av sökandens fars kusin, som önskar ge det outbrutna området i gåva till sökande. Till ansökan om jordförvärvstillstånd har bifogats ett gåvobrev, ur vilket framgår att såvida jordförvärvstillstånd inte beviljas förfaller överlåtelsen utan vidare åtgärder.

Sökandens fars kusin (gåvogivaren) saknar bröstarvingar; gåvogivarens närmaste släktingar utgörs av kusiner, däribland sökandens far som är bosatt i landskapet och således innehar hembygdsrätt. Sökandens far besitter den fastighet som angränsar till det outbrutna område som nu är föremål för ansökan. Ur ansökan framgår att gåvogivarens vilja är att markområdet behålls inom släktens ägo.

Kommunens utlåtande

Föglö kommunfullmäktige har den 10 november 2016 i enlighet med kommunstyrelsens förslag beslutat förorda ansökan med hänvisning till

att förvärvet som sker inom släkten (kusinbarn) närmast är att betrakta som en förtida uppgörelse av arv.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterier för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd.

Landskapsregeringen konstaterar att huvudregeln för beviljande av jordförvärvstillstånd för fritidsboende är det som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Om inte särskilda skäl däremot föreligger, ska jordförvärvstillstånd beviljas enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om:

- 1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
- 2) Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
- 3) Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Sökanden uppfyller det första villkoret. Även det tredje villkoret kan anses vara uppfyllt, då marken inte kan anses utgöra ett attraktivt eller känsligt strandområde. Däremot uppfylls inte det andra villkoret, eftersom markområdet betydligt överskrider 4 000 m². Med hänsyn till detta kan inte 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd läggas till grund för bifall av ansökan.

Eftersom inte någon annan av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

I ansökan framhålls att i det fall jordförvärvstillstånd inte beviljas kan gåvogivarens vilja att bibehålla marken inom släktens ägo uppfyllas genom att gåvogivaren överlåter eller testamenterar markområdet till sin kusin, sökandens far, i vilket fall sökanden senast i samband med arv efter sin far har jordförvärvsrätt till markområdet. Med hänvisning till sökandens framtida arv efter sin far framförs i ansökan att eftersom sökanden oberoende kunde komma att förvärva markområdet i framtiden skulle resultatet av ett beviljat jordförvärvstillstånd i nuläget endast innebära att antalet transaktioner inom släkten minskas, medan slutresultatet förblir det samma. Landskapsregeringen konstaterar att jordförvärvstillstånd inte kan beviljas baserat på hypotetiska framtida händelseförlopp. Jordförvärvslagstiftningen gör en tydlig skillnad mellan tillståndsförfarandet för förvärv av fritidsfastigheter för personer tidigare bosatta i landskapet, och bröstarvingars rätt att genom arv förvärva fastigheter. Landskapsregeringen noterar i jämförelse att bröstarvingars jordförvärvsrätt till fastigheter de förvärvat som förskott på arv förutsätter att föräldrarna har varit lagfarna ägare till en fastighet i minst åtta år. Syftet med kravet att överlåtare ska ha varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år är att för-

hindra kringgåenden av jordförvärvslagstiftningen, då en förälder med åländsk hembygdsrätt utan dessa krav kunde anskaffa mark för att omedelbart därefter överlåta marken till ett barn som saknar hembygdsrätt. Med beaktande av hur bröstarvingars rätt att förvärva mark såsom förskott på arv har reglerats i jordförvärvslagstiftningen, vore det i proportion oskäligt om jordförvärvstillstånd beviljades en sökande baserat på att en förälder i framtiden kunde komma att äga ett visst markområde, såsom i det nu aktuella fallet.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Med beaktande av detta finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Landskapsregeringen konstaterar avslutningsvis att då sökanden inte sedan tidigare äger mark i landskapet kunde sökanden med stöd av 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd ansöka om tillstånd att förvärva och besitta ett markområde som understiger 4 000 m².

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 9

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Sjöberg i Brändö kommun

ÅLR 2016/8254

53 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökandena jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Sjöberg RNr 2:28 i Brändö kommun.

Bakgrund

Sökandena, två syskon, ansöker om tillstånd att förvärva och besitta fastigheten Sjöberg RNr 2:28 i Brändö kommun (35-403-2-28). Fastigheten, som överläts av sökandenas mor, är 2 010 m². Inga andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår.

Sökandena är inte bosatta i landskapet idag, men deras far är hemma från Brändö. Sökandenas far erhöll fastigheten i gåva år 2001. Ur ansökan framgår att gåvogivaren, sökandenas mor, önskar överlåta fastigheten Sjöberg såsom förskott på arv. I enlighet med svenska arvsregler erhöll sökandenas mor fastigheten i oktober 2015 genom arvskifte efter sin make, dvs sökandenas far.

Kommunens utlåtande

Kommundirektören i Brändö har den 4 november 2016 beslutat meddela att kommunen inte har något att anföra rörande sökandenas ansökan om rätt att förvärva och besitta fast egendom. I beslutet påpekas att "inget att anföra" är praxis då sökandena inte är mantalsskrivna i kommunen.

Motivering

Sökandena är bröstarvingar till gåvogivaren som vill överlåta den fastighet som är föremål för ansökan till sökandena såsom förskott på arv.

Enligt 4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas när följande förutsättningar är uppfyllda, om inte särskilda skäl däremot föreligger: "Sökanden förvärvar mark eller erhåller besittning till mark av en levande person som han eller hon är bröstarvinge till och som har varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år. Förvärvet eller besittningsövergången innebär inte att produktiv jordbruks- eller skogsmark kommer att användas i annat än produktivt syfte."

I ärendet är utrett att sökandena är bröstarvingar till överlåtaren av fastigheten. Sökandenas mor har dock inte varit lagfaren ägare till fastigheten i minst åtta år före överlåtelsen. Syftet med kravet att överlåtaren ska ha varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år är emellertid att förhindra kringgåenden av jordförvärvslagstiftningen, då en förälder med åländsk hembygdsrätt utan dessa krav kunde anskaffa mark för att omedelbart därefter överlåta marken till ett barn som saknar hembygdsrätt.

Det är uppenbart att något sådant inte är fallet här. Sökandenas mor förvärvade fastigheten genom arvsifte efter sin make i oktober 2015. Ur lagfartsbeviset för fastigheten Sjöberg RNR 2:28 framgår att sökandenas far hade besittit fastigheten i mer än åtta år.

Med beaktande av sökandenas ställning som bröstarvingar och att det inte finns skäl att misstänka något sådant bulvanförhållande som lagstiftaren velat förhindra anser landskapsregeringen att ansökan ska beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävrsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 10

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Solgläntan i Finströms kommun

ÅLR 2016/7989

54 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Solgläntan RNR 1:18 i Finströms kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller rätt att förvärva och besitta fastigheten Solgläntan RNR 1:18 i Finströms kommun (60-414-1-18). Enligt uppgift ur fastighetsregistret är fastigheten 4 000 m². Fastigheten är belägen inom oplanerat område, gränsar till vatten och andelar i samfällda vattenområden ingår.

Fastigheten är bebyggd med en stuga.

Ur ansökan framgår att sökanden inte är finsk medborgare och saknar hembygdsrätt. Sökanden har sin arbetsplats i Sverige men befinner sig i landskapet 9-15 dagar per månad, och önskar tillsammans med sin åländske partner förvärva fastigheten Solgläntan för fritidsbruk.

Kommunens utlåtande

Finströms kommundirektör har den 23 november 2016 beslutat meddela att kommunen inte har några invändningar kring ansökan om rätt att förvärva och besitta fast egendom i kommunen.

Motivering

Landskapsregeringen konstaterar att kriterierna för beviljande av jordförvärvstillstånd för fritidsboende huvudsakligen framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd. Om inte särskilda skäl däremot föreligger, ska jordförvärvstillstånd beviljas enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om:

- 1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
- 2) Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
- 3) Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Enligt ansökan vistas sökanden kontinuerligt i landskapet men är inte född i landskapet och har heller inte varit fast bosatt i landskapet tidigare. Enligt tidigare beslutspraxis ska landskapet ha varit sökandens faktiska och huvudsakliga vistelseställe under den bosättningsperiod som förutsätts. Med hänsyn till att ansökan inte uppfyller villkoren i den första punkten kan inte 4 § 2 mom. 1 punkten i landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd läggas till grund för bifall av ansökan.

Eftersom ingen annan av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Sökanden vistas som ovan konstaterats regelbundet i landskapet och har en anknytning till Åland genom sin åländske partner. Däremot har sökanden aldrig varit fast bosatt i landskapet, och har för avsikt att förvärva fastigheten Solgläntan för fritidsbruk.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Med beaktande av detta finner land-

skapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 11

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0071;
genomförandet av direktiv 2014/111/EU om Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) antagande av vissa koder

ÅLR 2016/774

46 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 1, Rk1a17E05**.

Nr 12

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0327;
genomförandet av direktiv 2014/31/EU om icke-automatiska vågar

ÅLR 2016/4061

47 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 2, Rk1a17E05**.

Nr 13

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0328;
genomförandet av direktiv 2014/32/EU om mätinstrument

ÅLR 2016/4061

48 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 3, Rk1a17E05**.

Nr 14

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0333;
genomförandet av direktiv (EU) 2015/13 om flödesområdet för vattenmätare

ÅLR 2016/4061

49 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett svar för vidareförmedling till kommissionen i enlighet med **bilaga 4, Rk1a17E05**.

BREV	Nr 46 Rk1a	Sidnr 1 (1)
Datum 10.1.2017	Dnr ÅLR 2016/774	

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0071: Implementeringen av direktiv 2014/111/EU om Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) antagande av vissa koder

Kontaktperson
Pamela Baarman

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens motiverade yttrande om Finlands implementering av kommissionens genomföranddirektiv 2014/111/EU av den 17 december 2014 om ändring av direktiv 2009/15/EG vad gäller Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) antagande av vissa koder och tillhörande ändringar av vissa konventioner och protokoll. Kommissionen framhåller i sitt brev SG-Greffe(2016)D/18677 av den 9 december 2016 att Finland underlåtit att anmäla åtgärder för implementeringen av direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att handelssjöfart enligt 29 § 13 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har således den 2 januari 2015 notifierat direktiv 2014/111/EU inom rikets behörighet med hänvisning till ovannämnda paragrafer.

Då det aktuella motiverade yttrandet hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser Ålands landskapsregering att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av kommissionens motiverade yttrande.

Minister Nina Fellman

EU-sakkunnig Pamela Baarman

BREV	Nr 47 Rk1a	Sidnr 1 (1)
Datum 10.1.2017	Dnr ÅLR 2016/4061	

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0327: Implementeringen av direktiv 2014/31/EU om icke-automatiska vågar

Kontaktperson

Pamela Baarman

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens motiverade yttrande om Finlands implementering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/31/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av icke-automatiska vågar. Kommissionen framhåller i sitt brev SG-Greffe(2016)D/18681 av den 9 december 2016 att Finland underlåtit att anmäla åtgärder för implementeringen av direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att mätredskap enligt 29 § 19 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har således den 11 februari 2015 notifierat direktiv 2014/31/EU inom rikets behörighet med hänvisning till ovannämnda paragraf.

Då det aktuella motiverade yttrandet hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser Ålands landskapsregering att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av kommissionens motiverade yttrande.

Minister Nina Fellman

EU-sakkunnig Pamela Baarman

BREV
Nr 48 Rk1a Sidnr 1 (1)

Datum 10.1.2017 Dnr ÅLR 2016/4061

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0328: Implementeringen av direktiv 2014/32/EU om mätinstrument

Kontaktperson

Pamela Baarman

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens motiverade yttrande om Finlands implementering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (omarbetning). Kommissionen framhåller i sitt brev SG-Greffe(2016)D/18682 av den 9 december 2016 att Finland underlåtit att anmäla åtgärder för implementeringen av direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att mätredskap enligt 29 § 19 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har således den 2 februari 2015 notifierat direktiv 2014/31/EU inom rikets behörighet med hänvisning till ovannämnda paragraf.

Då det aktuella motiverade yttrandet hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser Ålands landskapsregering att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av kommissionens motiverade yttrande.

Minister Nina Fellman

EU-sakkunnig Pamela Baarman

BREV	Nr 49 Rk1a	Sidnr 1 (1)
Datum 10.1.2017	Dnr ÅLR 2016/4061	

Utrikesministeriet
Enheten för EU-domstolsärenden
Rättstjänsten
PB 417
00023 Statsrådet

Hänvisning

Kommissionens motiverade yttrande 2016/0333: Implementeringen av direktiv (EU) 2015/13 om flödesområdet för vattenmätare

Kontaktperson

Pamela Baarman

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från utrikesministeriet angående kommissionens motiverade yttrande om Finlands implementering av Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2015/13 av den 31 oktober 2014 om ändring av bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU vad gäller flödesområdet för vattenmätare. Kommissionen framhåller i sitt brev SG-Greffe(2016)D/18683 av den 9 december 2016 att Finland underlåtit att anmäla åtgärder för implementeringen av direktivet i nationell lagstiftning.

Landskapsregeringen konstaterar att mätredskap enligt 29 § 19 punkten självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har således den 2 februari 2015 notifierat direktiv 2014/31/EU inom rikets behörighet med hänvisning till ovannämnda paragraf.

Då det aktuella motiverade yttrandet hänför sig till frågor som hör till rikets lagstiftningsbehörighet anser Ålands landskapsregering att det saknas orsaker för landskapsregeringen att delta vid uppgörandet av Finlands bemötande av kommissionens motiverade yttrande.

Minister Nina Fellman

EU-sakkunnig Pamela Baarman